

HABERLER

“İZMİR’DE ÇOCUK İSTİSMARINI ÖNLEMELİK İÇİN NE YAPMALI?” PANELİ

15 Ocak 1998 tarihinde; İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi tarafından; “İzmir’de çocuk istismarını önlemek için ne yapmalı” konulu bir panel düzenlenmiştir.

Dr. Resmiye Oral’ın moderatörlüğünü yaptığı panelde, Dr. Oral İzmir Çocuk İstismarı İzlem ekibinin deneyimlerini anlatmıştır. Doç. Dr. Süha Miral “Çocuk İstismarının psikolojik sonuçları” Doç. Dr. Hamit Hancı “Çocuk istismarına bağlı ölen çocuklar” Av. Beydağ Tıraş “hukuk sistemimizde çocuk istismarı” konulu bildirimlerini sunmuşlardır.

Psikiyatrist, çocuk psikiyatristi, pediatrist, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, hukukçu ve eğitimcilerin geniş katılımıyla gerçekleşen panelin sonucunda, “İzmir’de çocuk istismarını önlemek için neler yapılabilir” konusu tartışmaya sunulmuştur.

Çok sayıda önerilerin getirildiği ve tartışıldığı panelin sonuç bildirgesi olarak İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi’nde İzlem Ekibi’nin çalışmalarının desteklenmesi kararlaştırılmıştır.

Psk. Sevdâ Polat

BİPOLAR BOZUKLUKLAR SEMPOZYUMU

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı tarafından 2-5 Nisan 1998 tarihleri arasında Kuşadası’nda düzenlenen Bipolar Bozukluklar Sempozyumu özgül bir konunun konferans, çalışma grubu ve uydu paneller çerçevesinde işlendiği çok kapsamlı ve doyurucu bir sempozyum oldu.

Uluslararası katılımı olan sempozyumda duy-

gudurum bozuklukları alanında ünlenmiş pek çok bilim adamını ilk ağızdan dinlemek ve ülkemizde bu alanda yapılanları izlemek ve öğrenmek olanağı birlikte sunuldu.

Konferanslar, H.S. Akıskal tarafından “Bipolar Çağın Bir Bakış: Bipolar II”, ve “Bipolar Bozuklukta Mikst Episodlar”, P. McGuffin tarafından “Bipolar Bozukluğun Genetiğinde Son Gelişmeler”, G. Sachs tarafından “Bipolar Depresyon R.H. Belmaker tarafından “Bipolar Bozukluk Patofizyolojisindeki Son Gelişmeler” ve “Bipolar Bozuklukta Yeni Tedavi Yöntemleri (İnositol ve Transkranyal Manyetik Stimülasyon)” M.A. Schuckit tarafından “Bipolar Bozukluk ile Alkol ve Madde kullanım Bozukluklarının Birlikteliği”, W.Z. Potter tarafından “Duygudurum Düzenleyicilerinin Etki Düzenekleri”, J.W. Jefferson tarafından “Lityum: Sürekli Tedavideki Yeri, Etkileri” ve “Bipolar Bozuklukta Gebelik ve Emzirme Süresince Psikotrop İlaç Kullanımı” başlıkları altında verildi.

Sempozyumdaki paneller yurdumuzda ve dünyada duygudurum bozuklukları alanında çalışmakta olan pek çok seçkin bilim adamını ve nitelikli çalışmaları içerecek biçimde düzenlenmişti. Bu nedenle de aktaranlar, izleyenler ve katılanlar yönünden tempo hiç düşmedi.

Ayrıca sempozyumun sürdüğü dört gün boyunca üç çalışma grubunda “Bir Genetik Araştırma Nasıl Hazırlanır, Nasıl Yürütülür”, “Bir Duygudurum Birimi Nasıl Kurulur, Nasıl Yürütülür” ve “Araştırmada Yöntembilim Sorunları: Bir Depresyonu Alkolizm Komorbidite Çalışması Projesi Örneği” konuları ele alınarak tartışıldı.

Bipolar Bozukluklar Sempozyumunda, doğrudan çocuk ve ergenle ilgili olan bilimsel etkinlik Dr. Aysen Baykara’nın kısa bir giriş konuşmasının ardından Dr. Yankı Yazgan’ın “Bipolar Bozukluk, DEHB, OKB ve Diğer OKB Spektrum Bozuklukları Birlikteliği” ve Dr. Gary Sachs’ın “Çocukluk ve Adolesans Dönemi Bipolar Bozukluğu” başlıklı sunumları ile paylaştıkları güncel bilimsel verilerle zenginleştirilmiş, içerikli paneldi.

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 5(1) 1998

Bütünüyle ele alındığında bu sempozyum başta Sempozyum'un başkanlığını yürüten Prof.Dr. Zeliha Tunca olmak üzere, düzenlenmesinden sorunlu tüm ekibin yoğun çaba, titiz ve incelikli çalışmaları, bilimdeki insancıl özü öne çıkan yaklaşımları ile gerek bilimsel gerekse sosyal yönden örnek alınacak, çok yararlı bir bilim etkinliği olarak ülkemizi onurlandırdı.

Prof. Dr. Bahar Gökler

SAMSUN'DA "SIK GÖRÜLEN ÇOCUK RUH SAĞLIĞI PROBLEMLERİ" PANELİ

Türk Psikiyatri Derneği Samsun Şubesi'nin gerçekleştirdiği Samsun Psikiyatri Klubü toplantıları çerçevesinde 14 Nisan 1998 tarihinde, Samsun'da, Uzm. Dr. Ömer Böke'nin yoğun katkılarıyla "Sık Görülen Çocuk Ruh Sağlığı Problemleri" başlıklı bir panel düzenlenmiştir. Panele konuşmacı olarak Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Dr. Birsen Sonuvar, Dr. Bahar Gökler ve Psk. Dr. Ferhunde Öktem katılmışlar, panel karşılıklı tartışma ve katılım ile sürdürülmüştür.

Ülkemizin çeşitli yörelerinde düzenlenecek bu tür toplantılarla, mezuniyet sonrası tıp eğitimine çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları alanında yararlı katkılar getirilebilecektir.

Prof. Dr. Bahar Gökler

YAŞAMIN ÇEŞİTLİ ALANLARINDA ÇOCUK İSTİSMARI SEMPOZYUMU

Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı İzmir Şubesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü ve Karşıyaka Belediye Başkanlığı işbirliği ile düzenlenen "Yaşamın Çeşitli Alanlarında Çocuk İstismarı Sempozyumu" 21-22 Nisan 1998 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi Derslikler Grubu

Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Sempozyumun birinci gününün ilk oturumunda "Ailede Çocuk İstismarı" konusu işlendi. Dr. Resmiye Oral, Doç. Dr. Süha Miral, Doç. Dr. Hakan Coşkunol ve Sevil Köseoğlu'nun konuşmacı olarak katıldıkları panelde aile içinde çocuk istismarı konusu farklı açılardan ele alındı. Özellikle Dr. Resmiye Oral'ın "İzmir Çocuk İstismarı İzlem Ekibi"nin deneyimlerini anlattığı konuşma oldukça bilgilendirici ve ilgi çekici bir sunumdu. Dr. Oral'ın sunumunun ana fikri ve temel sonuçları şöyle özetlenebilir: Çocuğun fiziksel, cinsel psikolojik kötüye kullanımı ile ilgili bir şüphede bile; il ya da ilçelerde bulunan sosyal hizmetler müdürlüğü ile yapılacak, durumu bildirir resmi bir yazışma bir zorunluluktur. Bu yazışma hem çocuğun ve hem de kardeşlerinin güven altına alınma olasılığını artırıcı bir etkiye sahip olacaktır. Sosyal devlet olmanın birinci yolu ülkede sosyal hizmetler ağını yaygınlaştırmaktır. Bu da sosyal hizmetler kurumunun işlevselliğini artırmakla mümkün olacaktır. Yapılacak ikincil işlem özellikle ağır fiziksel istismar ve her türlü cinsel istismar olgularında sosyal hizmetler müdürlüğüne gönderilecek yazının bir benzerini adalet mekanizmalarına, başka bir deyişle, cumhuriyet savcılıklarına ulaştırmaktır. Bu hem suçlunun cezalandırılmasını sağlayacak hem de başka kötüye kullanmaların oluşumunu önleyecektir. Böylece yeni bireylerde psikiyatrik hastalıkların ve sorunların gelişimi önlenerek psikiyatride profeksi sağlanacaktır.

Günün ikinci oturumunda ise "Eğitimde Çocuk İstismarı" konusu Prof. Dr. Aysen Baykara ve Prof. Dr. Cahide Aydın tarafından ayrıntılı bir içerikle ve günümüz Türkiye'sinin eğitimindeki aksaklıklar ve sorunlar dile getirilerek sunuldu. Konuşmacılar sunum boyunca dinleyicilerle görüş alışverişinde bulunarak konuyu işlediler. Özellikle sunucuların salondaki küçük okullu çocuklarla sorulu yanıtı iletişiminde bulunması konusu ve sunumu daha da renkli ve canlı kıldı.

Sempozyumun ikinci gününde üçüncü oturumda "Çalışma Yaşamında Çocuk İstismarı" konusu Prof. Dr. Şeyda Aksel, Dr. Tezan Bildik ve Handan Kumaş tarafından sunulmuştur. Dördüncü oturumda da "Suçlu Çocuğun İstismarı" konusu; panalistler Güney Haştemoğlu, Doç. Dr.

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 5(1) 1998

Hamit Hancı, Av. Şerife Oktay Çıplak ve İslahevi Savcısı Fatma Tankut tarafından işlenmiştir. Son olarak Doç. Dr. Müge Tamar "Çocuk İstismarında Medyanın Rolü" konusunu tartışmıştır. "Yaşamın Çeşitli Alanlarında Çocuk İstismarı Sempozyumu" keman, viyolonsel, piyano, gitar eşliğinde dinletilerin ve bir resim sergisinin de yer aldığı, yaşamın çeşitli alanlarında çocuğun kötüye kullanımının ayrıntılarıyla ele alındığı, konuya gönül veren renkli bir dinleyici kitlesinin katıldığı doyurucu içerikli bir toplantıydı.

Uzm. Dr. İsmail Yavaş

VIII. ULUSAL ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ KONGRESİ

VIII. Ulusal Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kongresi İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıklara Anabilim Dalı ve Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı işbirliği ile 26-29 Nisan 1998 tarihleri arasında Sapanca'da düzenlendi.

Bu yıl Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi Ödülünü "Dinar Depreminden Sonra Ankara'da Yatılı Okula Yerleştirilen Ergenlerde Travmanın Psikolojik Etkileri: Bir Ön Çalışma" başlıklı yazıları ile Şener ve arkadaşları kazandı.

"Ülkemizde Çocuk Psikiyatrisinin Dünü, Bugünü ve Yarını" konulu açılış panelinde; çocuk psikiyatrisinin ülkemizdeki kuruluşu aşamasında yaşanan zorluklar gözden geçirildi. Ayrıca, nüfusunun yarısından fazlası çocuk ve genç olan Türkiye'de çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı sayısının, Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında çok düşük kaldığı, ruh sağlığı uzmanı sayısının Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında çok düşük kaldığı, ruh sağlığı hizmetlerinin bir ekip işi olduğu, ancak bu alanda görev paylaşımı yönünden belirsizlikler bulunduğu ve çocuk psikiyatristlerine bu ekibin yönlendirilmesinde birçok görev düştüğü aktarıldı.

Aynı gün yapılan "Çocuk Ruh Sağlığında Medyanın Yeri ve Sorumluluğu" panelinde; yaygın gelişimsel bozukluklardaki ayırıcı tanı güçlüğüle-

ri, nörobiyolojik gelişmeler, A.Ü. Otistik Çocuklar Merkezi'ndeki uygulamalar ve psikofarmakoloji alanındaki yenilikler tartışıldı.

Kongrenin "Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu'nda Tanı Güçlükleri" başlıklı tek konferansı Prof. Dr. Atilla Turgay tarafından verildi. Bu toplantıda dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanı ve tedavisindeki güçlükler ve birlikte görülen hastalıklara özgü tedavi stratejileri aktarıldı.

Ayrıca kongrede "24 Şubat 1998 Ankara Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanlık Eğitimi Toplantısı Sonuç Raporları" sunuldu, "Çocuk Psikiyatrisinde Değerlendirme, Tanı, Koruma, Tedavi ve Rehberlik aşamalarında Ekibin Elemanlarının Rolü" konusunda bir forum düzenlendi, "Çocuk Psikiyatrisinde Psikofarmakoloji Uygulamalarının Yeri ve Önemi", "PTSD'de Yeni Görüşler, Nörogelişimsel Zemin" ve "Çeşitli Ülkelerde Çocuk Psikiyatrisi Kliniklerinin Organizasyonu" konularında paneller yapıldı.

Çok sayıda nitelikli serbest bildirin de sunulduğu kongre, oldukça geniş bir katılımı gerçeğe keşti.

*Dr. Berna Pehlivan Türk
Dr. Fatih Ünal*

2. BAHAR SEMPOZYUMU ANTALYA'DA GERÇEKLEŞTİ

İkinci Bahar Sempozyumu 29 Nisan - 3 Mayıs tarihleri arasında Psikiyatri Derneği tarafından Antalya - Side'de gerçekleştirildi.

Sempozyum, katılımcıların çokluğu ve içeriğinin zenginliği nedeniyle dikkat çekti. Dört gün boyunca "İlaç Endüstrisi ve Psikiyatri ilişkisi: Karşılaşılan Etik Sorunlar", "Duygudurum Bozuklukları ve Kişilik Bozukluklarının Örtüşmesi", "Şizofrenide Yeni Tedavi Yaklaşımları", "Kişilik Bozukluklarında Tanı, Ayrı Tanı ve Eş Tanı", "Narsisizm", "Psikanalitik Psikoterapiler", "Psikiyatride Epidemiyoloji: İlkeler, Uygulama Örnekleri ve Sorunlar", "Psikofarmakolojik Te-

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 5(1) 1998

daviler ve Cinsel İşlev Bozuklukları", "Kişilik Bozuklukları ve Bilişsel Yaklaşımlar" gibi pek çok panel ve oturumlar yapıldı. Bunların yanı sıra Psikiyatri Derneğinin Bilimsel Çalışma Birimleri kendi toplantılarını düzenlediler. Sempozyum sırasında Psikiyatride "Board" Sistemi ve Psikiyatri eğitiminde kurumların yeterliliği ve kurumlararası etkileşim konuları da tartışıldı. Sempozyum Poster Bildirilerinin sunumu ve Poster Bildiri ödül töreni ile son buldu.

Dr. Neşe Perdahlı

XXIII. GRUP PSİKOTERAPİLERİ SEMPOZYUMU (21-23 Mayıs 1998)

XXIII. Grup Psikoterapileri Sempozyumu Türkiye Grup Psikoterapileri Derneği, İstanbul Psikoterapi ve Grup Psikoterapileri Derneği işbirliği ile İzmir Psikiyatri Derneği tarafından 21-23 Mayıs 1998 tarihleri arasında Bergama'da düzenlendi. Sempozyuma bu yıl da çeşitli yerli ve yabancı terapistler hem konuşmacı olarak hem de grup uygulamaları yönetmek üzere katıldı.

Sempozyumun ilk günü, bir müzik terapisti olan Dr. J. Moreno, 2. Dünya Savaşı sırasındaki soykırımında müziğin değişik boyutlarda kullanılmasını aktardı. Bir transkültürel grup analisti olan Dr. J. Le Roy ise Kongo'daki inanç-tedavi grupları ile ilgili izlenimlerini aktardı. Bu konuşmaları psikodramanın değişik öğeleri ile ilgili oldukça ilginç konferanslar izledi: Dr. J. Burmeister, kendi uyguladığı grup çalışmalarında gözlediği kültürlerarası farklılık ve benzerlikleri irdeledi; Dr. G. Pinter, aktarım ve tele arasındaki olası bağlantılardan söz etti ve Dr. M. Gasseau, ergenlerdeki psikodrama uygulamalarını aktardı.

Sempozyumun kuşkusuz en önemli etkinliği; son gün halka açık olarak, antik tiyatronun o büyümlü atmosferinde yapılan "Geçmişten Bugüne Antigone" başlıklı gösteriydi. Dr. J. Burmeister ve Dr. G. Pinter'in yönetiminde yapılan bu gösteride grup üyeleri kendi içlerindeki "Antigone"u doğmaca oyun şeklinde sergilediler.

Bu yılki sempozyumda da grup uygulamalarının

daki çeşitlilik ve katılımdaki artış dikkati çekiyordu. Katılımcılar, psikodramadan müzik terapisine, analitik grup terapisinden katatim görüntü yaşantısı grubuna; değişik grup uygulamalarını birkaç oturum da olsa tanıma fırsatı buldular. Ayrıca sempozyuma hem yurt içinden, hem de (sempozyumların tarihinde ilk kez) yurt dışından gönderilen poster bildirilerin olması, grup psikoterapileri sempozyumunun ülkemizin dışında da tanınması açısından umut vericiydi.

Dr. Fatih Ünal

III. AİLE ŞURASI TOPLANTISI

T.C. Devlet Bakanlığı Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, 25-27 Mayıs 1998 tarihleri arasında III. Aile Şurasını, Ankara Hilton Oteli'nde toplamıştır. III. Aile Şurası, 2000 yılının Eşiğinde Aile ve Aile Politikaları, Aile ve Hukuk, Aile Eğitimi ve Sağlığı, Aile ve Sosyal Araştırmalar, Sosyo Ekonomik Değişim ve Aile, Kültürel Değerler ve Aile, Aile ve Kitle İletişim Araçları Komisyonları adı altında yedi komisyon olarak çalışmalarını sürdürmüştür. Her bir komisyonun içeriğine ilişkin bildiriler çalışma öncesinde bir kitapta toplanmış ve komisyon üyelerine dağıtılmıştır. Üç günlük çalışma sonucunda yedi komisyon yaptıkları çalışmalarını içeren bir rapor düzenlemişler ve bu raporlar tüm komisyon üyelerinin ve davetlilerin bulunduğu toplantıda sunulmuştur. Sunulan raporlara ilişkin eleştiriler ve katkılar alınmış ve tüm raporların içeriği gözönünde tutularak hazırlanan özet ve bir bildiri Devlet Bakanı Işıl Saygın tarafından okunmuştur.

Her bir komisyonun çalıştığı konuya özgü özel önerileri dışında tüm komisyonların ortak önerileri aşağıdaki maddelerle kısaca özetlenebilir: a) Aile sosyal, ekonomik, fiziksel ve psikolojik çevresiyle bir bütün olarak ele alınmalıdır. b) Genel sağlık sigortası mutlaka çıkarılmalıdır. c) Aileye yönelik yürütülmekte olan projeler ve programlar desteklenmeli ve bu programların ulusal düzeyde koordinasyonu ve işbirliği sağlanmalıdır. d) Doğum ve doğurganlık oranlarının düşürülmesi için önlem alınmalıdır. e) Kadınların okur yazarlık oranlarının arttırılması ve

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 5(1) 1998

çalışma yaşamına katılımları sağlanmalıdır. f) Yaşlı ve özürllüler aile ve toplum içinde daha iyi entegre edilmeli ve yaşam kaliteleri artırılmalıdır. g) Hamilelikten başlayarak anne - baba - çocuk ilişkisinde aileler bilinçlendirilmelidir. h) Aile, olası riskler karşısında, nerelere, kimlere ve hangi haklarla başvuracağı konusunda bilgilendirilmelidir. ı) Okul öncesi eğitim kurumlarından yararlanamayan çocuklar için çeşitli programlar hazırlanmalıdır. i) Aile, okul ve toplum şiddet konusunda duyarlı hale getirilmelidir. j) Aile mahkemeleri kurulmalıdır. k) Aile içi ilişkiler, akraba evliliği, göç, madde bağımlılığı, sokak çocukları ve özel sorun grupları konusunda toplum bilinçlendirilmelidir.

Prof. Dr. Ayşe Yalın

“ANNE BEBEK PSİKOTERAPİSİ” VE “ANNELER VE KIZLARI ARASINDAKİ SIRLAR: KADINLIĞIN AKTARILMASI” SEMİNERİ

İçgörü Psikoterapi Merkezi tarafından 30-31 Mayıs 1998’de İstanbul’da düzenlenen birbirleriyle bağlantılı bu seminerler, Cenevre Üniversitesi Yenidoğan Psikiyatri Bölümü Yöneticisi Prof. Dr. Bertrand Cramer tarafından verildi.

Bebeklik dönemine ilişkin temel başvuru kaynağı olma özelliğini taşıyan pek çok yapıtı olan Prof. B. Cramer, “anne-bebek psikoterapisi” başlıklı seminerde, anne bebek ilişkisini işleyen değişik psikoterapötik yaklaşımları teknik ve kuramsal yönleriyle irdeleyerek; video aracılığıyla kaydedilmiş anne-bebek etkileşimleri ile tedavi yaklaşımlarını örnekledi.

“Anneler ve Kızları Arasındaki Sırlar: Kadınlığın Aktarılması” adlı ikinci seminerde, annelerin kız çocuklarının kadın olma tasarımlarını nasıl şekillendirdiklerini ve bu süreç içinde etkili olduğu düşünülen “kuşak-aşkın geçiş” kavramının, terapide nasıl ele alındığını yine video aracılığı ile gösterilen olgu sunumları üzerinden aktardı.

Bu iki günlük seminerler dizisi, ülkemizde çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları üzerinde çalışan ve anne-bebek ilişkisine özellikle ilgi duyan bir uzman kesimini, bu alanda çok zengin birikimi olan Prof. Dr. Bertrand Cramer ile buluşturması yönünden yararlı ve ufuk açıcı bir bilimsel etkinlik oldu.

Prof. Dr. Bahar Gökler